

HET NATIONAAL VERKIEZINGSPROGRAMMA 2020
VAN DE
PARTIJ VOOR RECHT EN ONTWIKKELING:

Recht en Ontwikkeling
gelijke kansen
voor elke burger van Suriname

PARTIJ VOOR
RECHT EN
ONTWIKKELING

Inhoudsopgave	Hoofdstuk	Pagina nr.
Inleiding.....	1	3 en 4
De mens staat centraal.....	2	5 en 6
Bescherming van de Democratie.....	3	7,8 en 9
Bescherming van de Rechtsstaat.....	4	10,11 en 12
Verdeling en spreiding van welvaart en welzijn.....	5	13 en 14
Gelijke kansen voor iedere burger.....	6	15,16,17, en 18
Bescherming van het milieu.....	7	19 en 20
Garanderen van effectief en gericht onderwijs.....	8	21 en 22
Economie.....	9	23,24,25, en 26
Het gezond maken van de overheidsfinanciën.....	10	27,28,29 en 30
Transparantie van overheidsbestuur.....	11	31 en 32
Bestrijding van overheids corruptie.....	12	32 en 33
Onze ouderen.....	13	34 en 35
Defensie, leger en politie.....	14	36 en 37
Nationale veiligheid.....	15	37
Gezondheidszorg.....	16	38 en 39
Buitenland.....	17	40 en 41
Energie.....	18	42 en 43
Erkenning inheemse rechten.....	19	44 en 45
Kunst en cultuur.....	20	46 en 47
Sport.....	21	48 en 49

I.

INLEIDING

1. INLEIDING

De PRO neemt deel aan de Algemene Vrije en Geheime verkiezingen op maandag 25 mei 2020.

In haar statuten staat dat de PRO voorafgaand aan de verkiezingen aan het electoraat een verkiezingsprogramma presenteert.

Dit verkiezingsprogramma vindt enerzijds haar **grondslag in de ontwikkelingsvisie (2019-2044)** van de PRO en anderzijds geldt het als de basis voor haar beleidsprogramma (2020-2025). In het beleidsprogramma komen de kostenramingen en bestedingsbronnen aan de orde.

De ontwikkelingsvisie van de PRO kan geraadpleegd en gedownload worden op www.kiespro.com Hieronder kunt u kennisnemen van de programmapunten, met een korte toelichting. De punten dienen in samenhang met elkaar gelezen en beschouwd te worden.

“Elk mens is in zijn leven op zoek naar **Recht en Ontwikkeling**, de **PRO** is op die gedachte gebaseerd”
Gerold Sewcharan, voorzitter **PRO**

2.

**DE MENS
STAAT CENTRAAL**

2. De mens staat centraal

De PRO stelt in haar politiek bestuurlijk beleid de mens centraal. Het welzijn van elk individu is voor de PRO immers van eminent belang. De PRO onderwerpt zich namelijk aan de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens waarin het welzijn van de mens expliciet als na te streven doel voor elke regering is geformuleerd. De PRO zal daarom een beleid voeren waarin de waardigheid en de gelijkwaardigheid van de mens zichtbaar zal zijn. Het politiek bestuurlijk beleid van de huidige regering is erop gericht om mensen die het minder breed hebben afhankelijk te maken en te houden van de politiek. De PRO staat een politiekvoering voor waarin het individu juist onafhankelijk, zelfstandig, zelfredzaam en waardig wordt gemaakt. De focus zal daarom erop gericht zijn ontplooiingskansen voor elk mens te creëren zodat op een dag elk van ons kan zeggen: "Dit heb ik gedaan op eigen kracht".

3.

**BESCHERMING
VAN DE
DEMOCRATIE**

3. Bescherming de democratie

Onze democratie heeft een zware tijd achter de rug. Haar evidente vernietiging in 1980 tot en met 1987 en de jaren daarna is nog immer in ons geheugen gegrift en de schadelijke gevolgen ervan voor onze natie zijn nu nog duidelijk merkbaar en voelbaar.

Maar ook de geleidelijke ondermijning van onze broze herstelde democratie in de afgelopen 10 jaren is reden voor de PRO om het tot haar taak te maken de Surinaamse democratie te beschermen.

De PRO heeft de afgelopen jaren concreet kunnen vaststellen dat de volkswil onder de huidige regering niet tot uitdrukking komt in De Nationale Assemblée (DNA). Integendeel wordt geconstateerd dat het instrument van wetgeving aangewend wordt om specifieke personen van vervolging van specifieke misdrijven te vrijwaren. Ter illustratie kan verwezen worden naar de Amnestiewet 2012 en de wijziging van de Wet op de Staatsschuld.

In artikel 1 van onze Grondwet staat echter juist onder meer dat de Republiek Suriname een democratische Staat is, gebaseerd op de wil van het volk. In een democratie regeert het volk en niet één politieke partij of één persoon, zoals dat thans het geval is. De PRO zal de nodige wetgeving maken, althans zich daarvoor inzetten, opdat het parlement daadwerkelijk de volkswil tot uiting brengt. Zo zal het recht van enquête geregeld worden en dat er voor bepaalde besluiten duidelijk een tweederde meerderheid vereist is. Het enquêterecht dat als opdracht aan de wetgever in de Grondwet geformuleerd is, zal de balans tussen de machten herstellen door DNA verdergaande instrumenten aan te reiken voor onderzoek, oproeping en waar nodig voor voorgeleiding.

Ook het Reglement van Orde van De Nationale Assemblée zal meer in lijn gebracht worden met de democratische grondslagen en beginselen die de beleving van de waarachtige democratie garanderen. De scheefgroei in spreektijd, de wildgroei van gelegenheidswetgeving en de partijpolitieke overheersing van de voorzitterskamer zullen daarmee tot het verleden gaan behoren.

De PRO zal ook bijdragen aan het veranderen van het kiesstelsel. De PRO is voorstander van het principe “one man one vote” en van het rechtstreeks kiezen van de president en dat de districtscommissaris ook rechtstreeks door het electoraat wordt gekozen en niet door de president benoemd wordt. Politiek zal aangewend worden om welzijn te brengen voor de burger en niet om macht te verkrijgen en te consolideren.

De districtsontwikkeling die het hoofdargument vormde voor het huidige districtenstelsel is niet bereikt. De PRO is van mening dat door verdergaande fiscale en regelgevende bevoegdheden dichterbij de districtsraad te brengen, de mogelijkheid tot districtsontwikkeling groter en flexibeler wordt, terwijl het nationaal vertegenwoordigend karakter van DNA beter gediend is bij de invoering van ‘one man one vote’ als leidend principe. Bovendien ontwikkelen lokale bestuurders op deze wijze op een aanvaardbaar niveau en met een bepaalde mate van zelfstandigheid de vaardigheden, verantwoordelijkheden en ervaring die horen bij eigen eindverantwoordelijkheid voor budgetteren, reguleren en besturen.

4.

BESCHERMING VAN DE RECHTSSTAAT

4. Bescherming van de rechtsstaat

De rechtsstaatgedachte komt naar de mening van de PRO onvoldoende tot uiting in ons land. Het recht en de rechtspraak die in deze gedachte als sluitstuk van de democratische rechtsstaat moeten functioneren, worden onvoldoende daartoe aangewend. Zo duurt de beslechting van rechtsgeschillen bij de overheidsrechter onredelijk lang. Hetzelfde geldt voor de behandeling van strafzaken. Verdachten worden vaak nodeloos te snel en te lang in hechtenis genomen en gehouden. Nu duurt een bodemprocedure soms langer dan 5 jaren en een kort geding 2 tot 3 jaren. Huur-, arbeids- en familierechtelijke geschillen dienen in een rap tempo afgewikkeld te kunnen worden. Strafzaken sudderen soms jaren voort. Burgers worden onnodig lang in rechtsonzekerheid gehouden. Hetzelfde geldt voor ondernemers en overheidsorganen die soms jarenlang moeten wachten op beslissingen van de rechter die van belang zijn voor hun bedrijfsvoering. Een trage rechtspraak werkt stremmend op de groei van de economie. De duur van rechtsprocessen zal expliciet wettelijk geregeld worden. Burgers moeten in een redelijke termijn kunnen weten wat hun rechtspositie is zodat zij hun persoonlijk leven daarop kunnen afstemmen.

Een bodemprocedure in eerste aanleg mag niet langer dan één jaar duren en een kort geding niet langer dan 30 dagen. Ons stelsel met rechtspraak belast, is ook niet meer van deze tijd. Het dient zonder meer heringericht te worden en in overeenstemming te worden gebracht met de verschillende mensenrechtelijke bepalingen. De PRO zal zich ook inzetten opdat bij de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens en het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens sneller, goedkoper en ook in het Nederlands door Surinaamse burgers kan worden geprocedeerd. Onze wetgeving en ook ons stelsel met rechtspraak belast, zal in overeenstemming worden gebracht met de bepalingen uit het Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens en het Internationaal Verdrag inzake Burger en Politieke Rechten. Het gat dat nu bestaat, is onacceptabel groot en werkt beperkend op de ontwikkeling van de Surinaamse burger en geeft de overheid te veel ruimte om aan onze mensenrechten te tornen.

Grote, gewichtige, complexe en staatrechtelijk belangrijke zaken dienen in eerste aanleg steeds door een meervoudige kamer te worden beslist. En er dient een derde instantie in het leven geroepen te worden die in het bijzonder de rechtseenheid en -vorming tot taak heeft.

Ook dienen er specialistische meervoudige kamers in eerste aanleg geïntroduceerd te worden, zoals een ondernemings- en een belastingkamer. Specialisatie en verdergaande aanwending van het recht hebben in landen waar dit is toegepast, geleid tot tastbare groei in de economie en stijgingen op de wereldranglijsten zoals de Doing Business Index en de rangschikkingen van rating agencies.

Dit trekt investeerders aan en zorgt voor een gunstige onderhandelingspositie in het internationaal handels- en kredietverkeer, niet alleen voor de Surinaamse Staat, maar ook voor Surinaamse ondernemers.

Tevens dient de administratieve rechtspraak ingevoerd te worden zodat zaken tegen de Staat snel en effectief beslecht kunnen worden. Vaak procederen burgers jarenlang tegen de overheid bij de civiele rechter voor bijvoorbeeld een besluit met betrekking tot domeingrond. Dit is echt onacceptabel. Vanaf onze onafhankelijkheid hebben wij ons stelsel met rechtspraak belast gelaten zoals het was. Wat ook dringend nodig is, is de spreiding van rechtspraak. Het recht moet naar de burger gebracht worden. Ook zal de effectiviteit van het systeem van kosteloze rechtsbijstand vergroot worden.

Maar ook de aanvallen van de huidige regering op de rechterlijke macht zijn een doorn in het oog van de PRO en vele anderen in Suriname. De PRO zal bij regeerverantwoordelijk werken aan de verzelfstandiging van de rechterlijke macht. De wetgeving die daarvoor nodig is, zal zo spoedig mogelijk geslagen worden. De rechterlijke macht moet snel, effectief en efficiënt kunnen functioneren. En de functionarissen met rechtspraak belast, moeten plezier hebben in hun werk. Daarom moet ook onze Grondwet herschreven c.q. gewijzigd worden en voorzien zijn van een duidelijke Memorie van Toelichting. De vele geschillen over de onduidelijkheid van grondwettelijke bepalingen moeten tot het verleden gaan behoren. De PRO is geen voorstander van een Constitutioneel Hof voor ons land en zal de discussie over de noodzakelijkheid van dit Hof dan ook aanwakkeren.

De PRO zal zich verder inzetten voor ontwikkeling van snelrecht en mobiele rechtspraak, wat met name in probleemgebieden een directe daling in criminaliteit tot gevolg kan hebben. De kiezer kan de bijdrage van de PRO en haar betrokken leiders herkennen in de rechtsstaat rakende vraagstukken, variërend van het succesvol terugroepen van overlopende assemblee-leden, de uitwijzing van illegale fabrieksschepen en het voorkomen van het muilkorven van oppositieleiders door onrechtmatige rechtszaken en het buiten toepassing door de rechter doen verklaren van constitutioneel niet-rechtsgeldige wetten. Kortom, de PRO heeft de kennis in huis om de algemene rechtspositie van elke burger en ondernemer van Suriname stevig te regelen. De PRO zal een klimaat van rechtszekerheid tot stand brengen.

5.

VERDELING EN SPREIDING VAN WELVAART EN WELZIJN

5. Verdeling en spreiding van welvaart en welzijn

Van de welvaart die in Suriname tot stand te brengen is met onze natuurlijke rijkdommen moet elke burger kunnen genieten. Uiteraard zal het, het recht op vrijheid van het individu inachtnemende, mogelijk moeten zijn dat degene die meer presteert in verhouding tot degene die minder presteert meer te besteden zal mogen hebben.

Het recht op eigendom en bezit en het vrije genot daarvan, zijn daarom ook rechten die in het bestuurlijk beleid van de PRO gewaarborgd zullen worden.

Rijkdom op zichzelf maakt welzijn mogelijk maar is geen absolute voorwaarde voor het welzijn van de mens. Een mens kan immers ook met minder materiële rijkdom tevreden en gelukkig zijn. Maar er is naar de overtuiging van de PRO een ondergrens.

Het bestuurlijk beleid van de PRO zal daarom duidelijk en in acceptabele mate erop gericht zijn de collectieve welvaart die gehaald wordt uit onze natuurlijke hulpbronnen ook te brengen naar degenen die minder te besteden hebben, zodat zij boven de ondergrens blijven en gegarandeerd kunnen zijn van een zekere mate van welvaart en dus ook welzijn kunnen ervaren. De PRO zal daarom een duidelijk en duurzaam sociaal zekerheidsstelsel voor Suriname inrichten. Het huidige sociale beleid is niet transparant, willekeurig en niet effectief en sterk gepolitiseerd.

6.

**GELIJKE KANSEN
VOOR ELKE BURGER
VAN SURINAME**

6. Gelijke kansen voor elke burger van Suriname

6.1. Eigen perceel / Eigen woning

Het centraal stellen van de mens in het politiek bestuurlijk beleid, zoals de PRO dat voorstaat, kan alleen als het erop gericht is gelijke kansen voor elke burger als drijfveer te nemen. Geen enkel mens is meer waard dan de ander. De toegang tot goed onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting enz. moet daarom voor een ieder in gelijke mate aanwezig zijn. Het mag niet zo zijn dat vanwege een gebrekkige toegang tot deze basisbehoeften, de ontwikkeling van het ene individu ten opzichte van het andere gestremd wordt. Ook deze grondgedachte is terug te vinden in de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens en wordt door de PRO ten volle onderschreven. Suriname is een van de rijkste landen ter wereld aan grondstoffen en bouwmaterialen.

De PRO accepteert het daarom niet dat in de afgelopen 45 jaren van onze onafhankelijkheid nog niet elke Surinamer over een bouwperceel beschikt en in staat is een eigen woning te bouwen. De PRO zal een woning- en huisvestingsbeleid voeren dat jonge mensen, die op weg zijn naar zelfstandigheid, in staat moet stellen over een eigen perceel en woning te kunnen beschikken.

6.2. Herziening woningfinancieringsbeleid middels langlopende spaarhypothec

In de huidige onstabiele economie is een woningfinanciering, met een rente van bijna 24%, volstrekt onbereikbaar voor de gemiddelde burger terwijl mensen via geldschietters voor het lenen van luttele bedragen na betaalachterstanden zo hun huis en erf kunnen verliezen.

De PRO zal zich inzetten om een hypothecaire voorziening te construeren ten behoeve van jonge gezinnen met een ruime looptijd en een aflossingsvrije periode, gekoppeld aan een spaarprogramma met een vaste rente. Stabiliteit van woonlasten maakt dat je vooruit kunt kijken en kunt plannen. Op deze wijze kunnen jonge gezinnen beter budgetteren en aan het einde van de looptijd via een spaarprogramma aflossen, gekoppeld aan de hypotheeksom. Ten behoeve hiervan zal een sociale woningfinancieringsbank moeten worden opgezet, waarbij de overheid garant zal moeten staan bij wanbetaling.

6.3. Gelijke kansen voor gezinnen

In Suriname wonen 52% van alle kinderen onder de 18 jaar met beide ouders in een huishouden, 34% woont alleen met een moeder, 4% woont alleen met een vader en 9% woont niet bij de ouders (bron MICS 2018). Bijna de helft van onze kinderen ervaren dus de dagelijkse stress van een ouder die er alleen voor staat. Hoe zal de PRO deze groep alleenstaande ouders helpen zodat ze gelijke kansen hebben tot maatschappelijke groei, ontwikkeling en participatie op de arbeidsmarkt? Dit kan volgens de PRO onder andere door:

adequate kinder- en naschoolse opvang;

betaald zorgverlof bij zieke kinderen;

tegemoetkoming van de alleenstaande ouder door middel van een extra vrijstelling op loonbelasting;

cultuurpas: voor alleenstaande ouders moet het mogelijk zijn dat het gezin minimaal 1 of 2x per jaar deel kan nemen aan een culturele activiteit of een bezoek aan een bioscoop of een theatervoorstelling.

De PRO wil uitwisselingsprogramma's op basis van social capital inzetten om jongeren in het binnenland extra te stimuleren in de stad te verblijven en jongeren uit de stad te stimuleren naar het binnenland te gaan. Zo komt er meer beleving en begrip op gang voor ieders woon-/leefsituatie en gaan kinderen al gauw beseffen waar de middelen ten behoeve van ontwikkeling het hardst nodig zijn. Begrip genereert betrokkenheid. We hebben elkaar nodig om samen ons land tot ontwikkeling te brengen.

Op een perceelland van 400 vierkante meter past een ruime eengezinswoning, waar een gezin van vier tot zes personen comfortabel in kan leven.

Er blijft na het benutten van de bouwgrond voldoende afstand tot de perceelgrens voor privacy van een ieder om voldoende kleine tuinbouw te kunnen beoefenen voor de dagelijkse vitaminen en voor een basis van drie of vier maaltijden uit de eigen tuin.

In de kustvlakte kan op maximaal vijftig meter van de oevers van de hoofd rivieren binnen de stroomgebieden, op alleen maar vruchtbare grond en met goede toegangswegen, voor ieder Surinaams huishouden en alle kinderen van die huishoudens deze visie verwezenlijkt worden.

De grootste sta-in-de weg hiervoor zijn de bezitters van perceellanden en concessies van 50 hectare en meer die:
niet bewoond en onbewoonbaar zijn;
voor minder dan 10% van de oppervlakte in gebruik zijn;
verkregen zijn door politieke gunsten, deelname aan criminele activiteiten of zelfs corruptie.

De grondstoffen voor de woningbouw kunnen voor 90% in Suriname verkregen worden, zonder de noodzaak van import en zonder ook maar één cent in vreemde valuta te hoeven besteden.

Kortom, alles wat de hiervoor genoemde zaken in de weg staat, is een gebrek aan politieke wil, politieke moed en daadkracht. De bouwkartels die kunstmatig prijzen beheersen, de politieke blokkades die vanuit partijpolitiek bij overheidsinstanties ingebouwd worden en de monopolisatie van gronduitgifte alleen maar voor politieke doeleinden, kunnen binnen enkele weken na het verkrijgen van regeerverantwoordelijkheid tot het verleden behoren.

7.

**BESCHERMING
VAN HET
MILIEU**

7. Bescherming van het milieu

Mensen hebben recht op een schoon milieu. Dit recht is in 2018 voor het eerst door het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens expliciet verklaard als te zijn een mensenrecht. Economische activiteiten zoals goudwinning en landbouw zullen daarom niet tot gevolg mogen hebben dat de beleving van dit recht door de burgers van Suriname, en in de eerste plaats de bewoners van het binnenland, de Inheemsen en de Marrons, in gedrang komt. Het gebruik van kwik in de goudwinning zal met onmiddellijke ingang verboden worden.

De PRO is daarom voorstander van een groene economie, wat inhoudt dat economische activiteiten wel ontplooid mogen worden, maar met behoud van de natuur en de ecologische balans. De PRO is zich ervan bewust dat hier sprake is van enorme uitdagingen, maar die zijn er om aangepakt te worden, met voldoende inspanning geduld en focus.

8.

GARANDEREN VAN EFFECTIEF EN GERICHT ONDERWIJS

8. Garanderen van effectief en gericht onderwijs

In de politieke overtuiging van de PRO neemt onderwijs een primaire en centrale plaats in in het leven van de mens en in de ontwikkeling van een volk. De PRO zal daarom prioriteit geven aan investeringen in het onderwijs.

De minister van Onderwijs, alsook de directeuren, zullen daarom personen zijn waarvan bewezen kan worden dat zij deskundig zijn op dit beleidsgebied. Het benoemen van politieke loyalisten op dit soort technische ministeries heeft reeds bewezen ons onderwijs geen goed te doen. Al jaren is het daarom onrustig op dit ministerie en zijn conflicten tussen de minister en haar staf en met de werknemersorganisaties schering en inslag.

Aan goed onderwijs zal landelijk inhoud worden gegeven. Om onderwijs en de toegang tot onderwijs te garanderen, zal de PRO bij regeerverantwoordelijkheid een speciaal onderwijsfonds opzetten met de inkomsten uit goudwinning, houtkap en over een paar jaar uit gas- en oliewinning. Het nationaal onderwijsprogramma, maar ook de bouw en het onderhoud van scholen en het aanschaffen van leermiddelen, alsook het betalen van leerkrachten zal uit dit fonds gefinancierd worden. Voor lager onderwijs zullen ouders dus niet meer hoeven te betalen. Hoger en universitair onderwijs zal voorgefinancierd worden. Het fonds zal beheerd worden door een politiek onafhankelijk managementteam.

Vakken als zang, algemene muzikale vorming (AMV) en creatieve expressie zullen een vast onderdeel van het curriculum moeten uitmaken. Ook zal het ontwikkelen van democratische competenties, zoals debatteren en kritische vragen stellen, moeten worden meegenomen in ons basisonderwijssysteem.

Moderne media is een belangrijke actor voor jongeren. Binnen het onderwijs zal het digitaliseren van informatie en de uitwisseling van documentatie mogelijk moeten zijn. Zo zal de PRO ernaar streven om leerlingen en studenten in verbinding te brengen met internationale digitale bibliotheken en andere organisaties voor kennisuitwisseling.

De PRO gelooft in de wereldeconomie als een open en gerelateerde arbeidsmarkt waarvoor wij onze gehele beroepsbevolking en jeugd voldoende dienen klaar te stomen, met de uitdagingen van artificial intelligence, robotics, outsourcing, negatieve rentes en grondstoffenprijzen voor ogen. De PRO heeft daarvoor concrete oplossingsmodellen beschikbaar die werkloosheid volledig kunnen uitbannen en zelfs een surplus aan banen zullen creëren, die de import van selecte arbeidskrachten tot gevolg zullen hebben. **Ala pikin a sem okasi!**

9.

ECONOMIE

9. De economie

Onze economie is gestoeld op mijnbouw en in mindere mate op landbouw. Dit zijn ook de voornaamste exportproducten van ons land. Suriname heeft tussen de 550.000 en 600.000 mensen waarvan een relatief laag percentage de beroepsbevolking uitmaakt.

Van dit gedeelte is de overheid (dienstverlening) de grootste werkgever. De salariskosten en het gebruik van dit arbeidspotentieel zijn dus consumptief van aard en niet productief in de zin van macro-economie. De overige bedrijfsactiviteiten zijn met name gericht op dienstverlening richting de mijnbouw, landbouw en op de consumenten (detailhandel, groothandel, consumentenproductie). Dit betekent dat wij aan de exportzijde afhankelijk zijn van wereldprijzen en bewegingen in de behoefte van grondstoffen. Aan de dienstverlening/productie zijde hebben we een open importbeleid. Dat zorgt ervoor dat elk product uit het buitenland kan concurreren met onze eigen productie. Landen met overproductie (door bijvoorbeeld schaalvoordelen) kunnen dan gemakkelijk hun producten dumpen in Suriname. Dit heeft in de afgelopen jaren geleid tot meer handel dan eigen productie.

Er ontbreekt een raamwet voor de goudsector zoals de Petroleumwet er is voor de oliesector. Die zorgt ervoor dat bedrijven/potentiële investeerders rechtstreeks met de overheid moeten onderhandelen over de voorwaarden. De goudsector heeft veel potentie, het vermoeden van (onbewezen) goudreserves is hoog. De goudindustrie zal daarmee zeker nog 20 jaar actief zijn. Dit staat allemaal los van de kleinschalige goudmijnbouw. Deze goudindustrie levert de Staat royalties, loonbelasting, inkomstenbelasting en dividend op. Suriname heeft een belang van 5% in de Rosebel goudmijn en Staatsolie heeft een belang van 20% in de Newmont goudmijn. Suriname heeft het recht om 30% in te kopen in de 2 nieuwe goudmijnen van Rosebel, wat waarschijnlijk door Staatsolie zal worden gedaan. De spin off van de goudsector is groot: contractors, toeleveranciers enz. Qua arbeid zijn zij een grote werkgever, alhoewel de beter betaalde banen in die sector naar buitenlanders gaan. Dit mede omdat we geen gedegen mijnbouwopleidingen hebben. De PRO is geen bepleiter van een economie gebaseerd op de mijnbouw omdat er daarin geen sprake is van duurzame ontwikkeling. Maar zolang de grote omslag niet gemaakt is, zal er zoals gezegd een wet moeten komen die de goudsector reguleert, alsook de garantie geeft op herstel van het milieu. Ook zullen er opleidingen ontwikkeld moeten worden zodat onze eigen mensen in de leiding van deze goudbedrijven ingezet kunnen worden, ook op het gebied van de activiteiten in andere ertsen, waaronder diamant.

De oliewinning op het land zal binnenkort afnemen indien er geen 'onshore of nearshore' vondsten worden gedaan. De offshore olie zal gaan overnemen.

De Petroleumwet biedt goede economische handvaten (goede deals: beter dan Guyana / Nigeria). De huidige raffinaderij is echter gebouwd voor het type olie dat onshore wordt gevonden.

Waarschijnlijk gaan we de offshore olie niet (zelf) kunnen raffineren. De inkomsten uit de olieindustrie zijn hetzelfde (qua karakter) als die uit de goudindustrie. Sinds kort betaalt Staatsolie ook royalties. Er is een petroleumopleiding op masterniveau op de ADEK, maar de vooropleidingen daarvoor ontbreken in ons land.

De offshore olievondst zal met name directe opbrengsten hebben. De spin off of indirecte effecten zullen naar verwachting minimaal zijn omdat Suriname en haar/ons bedrijfsleven niet erop voorbereid zijn. Toeleveranciers, consultants en de infrastructuur zijn niet up to date om deze vondst optimaal te kunnen benutten. Er zal dus een soort van stimuleringspakket moeten komen voor Surinaamse ondernemingen, alsook voorlichting en training. Financiële instellingen zullen krediet beschikbaar moeten kunnen stellen voor ondernemingen en bedrijven in Suriname zodat die activiteiten op dat gebied gaan ondernemen.

Staatsolie zal zich wat de PRO betreft, moeten bezighouden met olie en niet met energie en goud. In ieder geval zal er alles aan gedaan moeten worden om Staatsolie op de beurs te krijgen, maar niet voor de volle 100%.

Voor wat betreft de landbouw zit Suriname met name in de traditionele gewassen. Er zal onderzoek moeten worden gedaan naar de levensvatbaarheid van onze huidige gewassen en toekomstige voor wat betreft grootschalige productie. De technologische achterstand met andere landen is erg groot. De infrastructuur is matig tot zwak. De overheid moet regelmatig inspringen. Innovatie komt met name van het Ministerie van Handel en Industrie die echter niet de capaciteit heeft om dat op grote schaal te doen. Exportmogelijkheden zijn beperkt door gebrek aan infrastructuur: onder andere op het gebied van laboratoria, certificering, koel- en vriesopslag. Zo zullen er laboratoria op strategische plaatsen moeten komen, maar ook zullen er stimulatiepakketten beschikbaar moeten zijn voor ondernemers op het gebied van koel- en vriesopslag. Andere landen subsidiëren bepaalde gewassen ook (bijvoorbeeld rijst door Jamaica) waardoor onze concurrentiepositie verslechtert. De visserijsector heeft potentie aangezien de wereldprijzen voor vis- en visproducten stijgende zijn.

Thans investeren bedrijven in hun eigen infra en exporteren zij. Echter de concurrentie vanuit buitenlandse vissers kan zorgen voor overbevissing. Daarnaast is nationale certificatie nodig, alsook bilaterale of andere economische verdragen. Innovatie in aquacultuur zou eerst voor zoetwatervis gestimuleerd dienen te worden door middel van investeringsvrijstellingen en belastingvrijstellingen.

De toeristensector moet gestimuleerd worden: deze sector zal na de Covid-crisis aanzienlijk moeten inlopen. Suriname zal haar deuren openen voor de eco friendly toerist. Eco friendly toerisme zal zich ook een spinn off generen naar de landbouwsector, het gebied van kruiden-therapieën en -verzorgingsproducten en restaurants.

De commerciële dienstensector, biedt kansen voor werkgelegenheid, opleiding en training, m.n. voor het Nederlandssprekende deel van Europa.(outsourcing) de PRO zal digitale zelfstudie en training via “open source” kanalen stimuleren om zodoende in te spelen op de toenemende vraag naar online dienstverlening.

Op dit moment zijn teveel gemeenschappen met zeer eenvoudige toegang tot heel veel kostbare grondstoffen en productiemiddelen spaken aan het wiel rondom Paramaribo.

Onze opzet is geen wiel met spaken, maar een web met onderlinge verbindingen. Elke schakel binnen dat netwerk moet van elkaar kunnen leren, aan elkaar kunnen leveren en kennis en producten met elkaar kunnen uitwisselen. In plaats van de schakels: lokale gemeenschap-Paramaribo-lokale gemeenschap of: buitenland-Paramaribo-lokale gemeenschap, moeten wij op het gebied van rechtspraak, gezondheidszorg en onderwijs, binnen de komende vijf jaar, dat web, die ondersteunende bedrading, versterken.

Wij kunnen daarbij niet alleen het traditionele Westerse model gebruiken, maar zullen de traditionele leefwijzen van onze gemeenschappen niet alleen moeten respecteren, maar als verbindende schakel moeten gebruiken met broeders en zusters, mede strijders in het buitenland die ons kunnen leren. **Wo betre lek fa un kon siki!**

10.

HET GEZOND MAKEN VAN DE OVERHEIDSFINANCIËN

10. Het gezond maken van de overheidsfinanciën

Het overheidsbeleid wordt bekostigd met de middelen van de gemeenschap. De huidige verdeling van het budget van de overheid is als volgt: 35% salarissen, 35% subsidies, 10% interest / aflossingen, 11% kapitaalinvesteringen en 9% consumptief. Daarmee is 80% van de begroting reeds bestemd (salaris, subsidies en interest/aflossingen). Daarnaast is het schuldenplafond bijna bereikt ad 80% van GDP, wat internationaal gezien aan de hele hoge kant is.

Dit is exclusief noodleningen die niet meegeteld worden voor de meting van het schuldenplafond. Budgettaire en financieringstechnisch is er dus weinig ruimte. Om ruimte te creëren dienen de staatsinkomsten (mijnbouw en belastingen) verhoogd te worden en de uitgaven verlaagd te worden. Inkomstenverhoging kan door progressieve belasting-hervormingen en door het stimuleren van ondernemerschap en dus van productie. Uitgavenverlaging kan en moet door, om te beginnen, afbouw van de kosten van het ambtenarenbestand maar tegelijk met creatie van werkgelegenheid buiten de overheid en verlaging c.q. afbouw van subsidies. De voornaamste subsidies vinden plaats op het gebied van: energie, gezondheid, onderwijs, sociale zaken.

Daarnaast was het beleid in het verleden erop gericht om de overheid zelf te doen participeren in de particuliere sector voor het stimuleren productie/ondernemerschap. Dit werkt niet omdat de capaciteit niet aanwezig is en de vakbonden de voorwaarden proberen gelijk te trekken met de overige overheidsstructuren. De concurrentie-positie van de overheid verslechtert daarmee doordat de kostenstructuur te hoog is en ook door de marktwerking. Om kosten te verlagen is herfinanciering van de schuldpositie raadzaam. De parastatale bedrijven die in directe concurrentie treden op de markt zouden geëvalueerd dienen te worden op eigendom/besturing door de overheid.

De verhouding tussen inkomsten/uitgaven moet geoptimaliseerd worden en er moeten belastingmaatregelen komen om de productie te stimuleren. De schuldpositie van Suriname moet in een herfinanciering ondergebracht worden. Parastatale ondernemingen moeten afgestoten worden, eventueel met belasting incentives en kredietfaciliteiten.

Vanwege de kleinschaligheid van de economie en de enorme rol die de overheid daarin speelt (de overheid is de grootste werkgever/opdrachtgever/eigenaar van parastatale bedrijven), is de invloed van de overheid op de economie groot. Dat betekent dus ook dat het bedrijfsleven sterk afhankelijk is van de overheid. Het bedrijfsleven van Suriname kenmerkt zich door detailhandel/consumentenhandel/productie en leveranciers voor de mijnbouwbedrijven en dienstverleners. De concurrentiepositie van het Surinaams bedrijfsleven versus de branche-genoten is zwak.

De drie voornaamste redenen hiervoor zijn de beperkte toegang tot kapitaal, het chronisch tekort aan goed opgeleide mensen en het gebrek aan een goede infrastructuur voor invoer en uitvoer. Deze redenen stremmen de groei en daarmee de werkgelegenheid en GDP-groei in Suriname.

Het overkoepelend idee achter uitgaven volgens de visie van de PRO, is dat er altijd een dienst of product tegenover een uitgave dient te staan. Spookambtenaren, overfacturering, onderhandse gunningen voldoen niet aan die eis. Tegenover kwalitatief, schaars werk, mag een marktconforme beloning staan, maar geen mens heeft meer uren of overuren ter beschikking dan in een kalenderjaar voorkomen en geen mens kan derhalve voor meer uren arbeiden dan het nominale toelaat. De PRO zal met dezelfde efficiëntie te werk gaan die iedere nauwlettende en accurate entrepreneur met eigen middelen zou toepassen en dezelfde benadering eisen op ieder niveau van samenwerking. **Mek lanti wroko gi ju!**

De afgelopen 10 jaren hebben de huidige regeerders vrijwel alle staatsreserves doen verdampen en is er een recordaantal leningen afgesloten. De werkelijke omvang van dit wanbeleid zal de eerste maanden na de verkiezingen helder worden. Om deze reden wordt er kort na de verkiezingen een inflatie verwacht omdat de marktwerking dan daadwerkelijk ruimte krijgt om de echte stand en de waarde van onze SRD te bepalen. Om deze periode te overbruggen, zal binnen 1 jaar tijd moeten worden gewerkt aan een anticyclisch economisch beleid, om de komende jaren het hoofd te bieden. Er zal worden geïnvesteerd in het verhogen van inkomsten en het verlagen van de kosten. Als men verwacht dat de toekomst goed is, gaat men meer investeren.

Het verhogen van de overheidsinkomsten kan verder ook door onder andere:

- a. forse investeringen in het MKB, met name de informele sector op de goudvelden: maak de mensen 'bankable' zodat ze kunnen lenen en omzetbelasting afdragen aan de staatskas. De ondernemers zullen zichzelf verbeteren en hun eigen lot in handen krijgen. Een soepele fiscale regeling als overbruggingsperiode, gekoppeld aan een spaarprogramma kan de overstap naar de formele sector aantrekkelijk maken;
- b. spaarpremieregeling voor jonge kinderen en gezinnen met waardevastgarantie en een rentevoet van 10%. Suriname moet weer ouderwets gaan sparen!;
- c. BTW per direct invoeren: vanwege de grote omvang van de informele sector loopt de overheid veel belastinggeld mis;
- d. een tweede woning in Suriname voor de diaspora Surinamer: beleid en structuur aanbrengen via samenwerking met de Nederlandse fiscus om aanschaf van onroerend goed op basis van hypothecaire financiering vanuit Nederland mogelijk te maken. De instapsom is 10% bovenop de kosten-koper;
- e. spaarprogramma diaspora: het geld, met name valuta, moet weer terug naar ons land; de rente in Europa is bijna 0%. De Surinaamse diaspora mag op Surinaamse bodem sparen tegen een vaste rente waarvan 10% van de rentesom in een investeringsfonds gaat voor ondernemers en heropbouw na de Covid-crisis.

Op basis van de cijfers van vorig jaar komt de staatsbegroting meer dan 20 miljoen tekort. Dat wil zeggen dat het BNP met minimaal 10% per jaar zal moeten stijgen voor de duur van 4-5 jaren, om weer op een sluitende begroting te kunnen komen. Met de bovenstaande saneringen en inkomstengenererende maatregelen zal dit binnen 6-7 jaren haalbaar zijn.

11.

**TRANSPARANTIE
VAN
OVERHEIDSBESTUUR**

11. Transparantie van overheidsbestuur

De PRO zal een transparant financieel beheer van de besteding van de gemeenschapsmiddelen voeren. De besteding van elke cent die de burger van Suriname in de vorm van belastingen aan de overheid heeft betaald, zal gevolgd moeten kunnen worden. De PRO staat een overheid voor die verantwoording aflegt aan de burger.

Vooruitlopend op een Wet Openbaarheid van Bestuur, zal de PRO onmiddellijk best practices ontwikkelen, presenteren en toepassen op het te voeren bestuur.

12. Bestrijding van overheids corruptie

Corruptie binnen de overheid zal, en dit is echt geen loze belofte, met wortel en tak uitgeroeid worden. Geen enkele ambtenaar zal onder de politieke verantwoordelijkheid van de PRO vrijuit gaan, mocht die gestolen hebben van de samenleving.

Onder het presidentschap van Desi Bouterse is meer dan USD 3 miljard uit de staatskas verdwenen en meer dan USD 200 miljoen van spaarders gebruikt door de regering. De partij die een kruistocht tegen corruptie beloofde, werd de partij van de verdwenen kasreserves, het Carifestaschandaal, naschoolse njang patu enz. en keer op keer "zand erover". Niet één politieke functionaris werd in 10 jaar tijd vervolgd en niet één SRD werd teruggehaald voor de staatskas.

Leningen van iedere rechtspersoon waar de overheid zeggenschap over heeft, zullen qua doelmatigheid en rechtmatigheid volgens de artikelen 24 en 25 van de Comptabiliteitswet 'at arms length' beoordeeld worden aan de hand van de voorwaarden, gestelde zekerheden en nakoming. Zodra blijkt dat hierin tekortgeschoten is, zoals in de gevallen bij de overheids-banken aan politieke functionarissen, zal onmiddellijk ingevorderd, geveild en volledig terugbetaald moeten worden.

Als de corrupte profiteurs niet daartoe in staat zijn, volgen waar mogelijk direct gevangenisstraffen, beslagen en veiling van alle bezittingen. Wij kunnen daar in augustus 2020 al mee beginnen en in januari 2021 de salarissen ervan betalen.

Iedere uitgave boven de SRD 1.500.000,-- in de periode van september 2009 tot en met september 2019 zal aan de hand van de artikelen 18 en 19 Comptabiliteitswet 1952 en artikel 40 Wet Regionale Organen beoordeeld worden op basis van de aanbestedingsplicht. Alle gevallen van onderhandse gunning zullen onderwerp zijn van kritisch civiel- en strafvorderlijk onderzoek en er zal onmiddellijk loonbeslag volgen onder de ministers die daaraan meegewerkt hebben. Wij kunnen daarmee in januari 2021 starten en in april 2021 de salaris- en pensioenbetalingen van minstens 85 ministers opschorten en miljarden SRD's terugvorderen.

Een diepgaand verhaalsonderzoek zal nationaal, maar vooral internationaal, tot aan de uiteindelijke belanghebbende (ultimate beneficial owner) ingericht worden, aan de hand van de United Nations Convention against Corruption en bilaterale rechtshulpverzoeken. Wij kunnen in oktober 2021 daarmee van start gaan en zullen in maart 2021 miljarden in valuta terug kunnen vorderen.

Onze diplomatieke relaties op bilateraal, multilateraal en supranationaal niveau zullen ingezet worden voor rechtshulpverzoeken, nadere financiering, know-how en data-uitwisseling vanwege het internationaal gevaar van straffeloosheid ter zake het drugs-narcotica aspect en drugsverbanden, financiering van terrorisme en witwassen.

Het aantrekken van internationale onderzoekers die buiten het stelsel van lokale invloeden staan en het aanbieden van eigen deskundigen ter uitwisseling, voor verbanden met die overheden en organisaties, die voor dezelfde doeleinden objectieve, buitenlandse onderzoekers kunnen inzetten. De dubbele nationaliteit van corruptieverdachten en het nationaliteitsbeginsel inzetten voor rechtsingang en toegang tot beslag op voorwerpen in het buitenland, aangiftes tegen de corrupte ambtsdragers in die jurisdicties.

Wins suma gwe nanga eng en wins pe a de, w'e tek eng baka!

13.

ONZE OUDEREN

13. Onze ouderen

Ouderen worden met regelmaat door regeringen vergeten, terwijl zij degenen zijn die ervoor hebben gezorgd dat wij vandaag kunnen werken en wonen.

Ouderen dienen dus met respect behandeld te worden en een menswaardige plaats in de samenleving te krijgen.

Om te beginnen moet er alles aan gedaan worden dat hun pensioenen waardevast worden gemaakt. De algemene oudedagsvoorziening (AOV) moet ook van een redelijk niveau zijn. Daarnaast moet er gezorgd worden voor goede en betaalbare bewoning voor ouderen die om welke reden dan ook niet meer (zelfstandig) thuis kunnen wonen. Maar ook moet de gezondheidszorg voor deze groep van burgers gegarandeerd zijn.

14.

**DEFENSIE, LEGER EN
POLITIE**

14. Defensie, leger en politie

Suriname heeft niet een traditie waaruit blijkt dat zij een nationaal leger nodig heeft. De middelen die op dit moment aan de instandhouding van het leger besteed worden, kunnen daarom anders aangewend worden, bijvoorbeeld voor onderwijs en gezondheidszorg. De rol van het Ministerie van Defensie kan teruggebracht worden naar het bewaken van onze grenzen en wateren.

15. Nationale veiligheid

Om ontwikkeling te kunnen garanderen, is het noodzakelijk dat bescherming van de grenzen, economische belangen en veiligheid van de natie en van de Surinamers gegarandeerd zijn. Eerder is de bijdrage die snelrecht op straatniveau kan vervullen, benadrukt. Afrekenen met de cultuur van straffeloosheid en een kwaliteitsverbetering binnen de instituten die primair voor veiligheid verantwoordelijk zijn, zal leiden tot verbetering van de legitimiteit en efficiëntie van deze organen. De veiligheidsdiensten zullen voorzien worden van een wettelijke basis die aansluiting vindt op de Grondwet. De strijdkrachten, civiele en politionele organisaties, zullen de volle politieke backing krijgen om onafhankelijk en deskundig de uitdagingen van de 21e eeuw en de tijdloze dreigingen, aan te pakken, daar mede onder begrepen cyber crime, witwassen, terreur, narcotica criminaliteit en lokaal en ideologisch geweld. Het gewelds-monopolie zal doorbroken worden, door commerciële bewakings- en beveiligings-diensten te demilitariseren.

Het belangrijkste element in staatsveiligheid, namelijk het vertrouwen en de legitimiteit van de burger door de burger, zullen hersteld worden door staatsveiligheid te baseren op deskundigheid, breedvoerige en diepgaande kennis en data, innovatieve methoden en technieken en consistente, verantwoorde investeringen.

16.

GEZONDHEIDSZORG

16. Gezondheidszorg

De PRO gelooft in een partnerschap tussen burger, zorgverlener, werkgever en gezin, in een stelsel dat gebaseerd is op preventie, prudente investeringen, patiëntcentrale besluitvorming en de garantie van kwalitatieve zorg.

Concreet is de PRO van mening dat zowel de Wet Basiszorg 2014 als de Raamwet Volksgezondheid (ontwerpwet) onuitvoerbaar zijn en een dreiging vormen voor het zorgstelsel.

Gelijkmatig en met afdoende inspraak van de genoemde kerngroepen dient overgegaan te worden naar levensvatbare financieringsmodellen waardoor lean decisionmaking, uitbreiding van het aantal ziekenhuisbedden, verbetering en vergroting van het voorhanden zijnde instrumentarium, groeiende verantwoordelijkheid en horizontale uitbreiding van vaardigheden gericht op breed beschikbare zorg, basisprincipes kunnen zijn voor Suriname.

De Covid-19 crisis heeft de kwetsbaarheid van het gezondheidszorgstelsel, maar ook de persoonlijke moed en toewijding van de zorgverleners, aangetoond. Misbruik van deze crisis voor machtsdoeleinden is een van de dieptepunten in ons land en mag zich nimmer herhalen. De lessons learned uit deze situatie, dienen te leiden tot verbeteringen in de zorg, die verband houden met testcapaciteit, veilige en verantwoorde behandelingen, bescherming, tijdige en flexibele uitbreiding van response capaciteit en verderreikende geografische inzetbaarheid.

De PRO zal hier serieus in investeren in nauwe samenspraak met de strategische en deskundige groepen die verantwoordelijkheid zullen dragen voor de uitvoering ervan.

17.

BUITENLAND

17. Buitenland

De PRO heeft een visie van openheid op gebied van culturele ontwikkeling, politieke uitwisselingen, het vormen van duurzame partnerschappen en specialisatie, mede door middel van vergrote toegang tot afzetmarkten en educatiecentra.

Suriname is als Nederlandstalig, Caribisch, Latijns-Amerikaans land een natie waarin meerdere bevolkingsgroepen, culturen en religies succesvol een balans gevonden hebben en uniek gesitueerd zijn om zich binnen al deze verbanden met een mate van soevereiniteit en gelijkwaardigheid te ontwikkelen om gezamenlijke groei en uitwisseling te bewerkstelligen.

Het voortvarend identificeren van gezamenlijke voordelen, het uitbreiden van schaal, het vinden van aansluiting en het uitdragen van onze internationale visie, zijn de kernpunten van onze visie voor de komende regeertermijn.

Opo doro, luku gwa fesi!

18.

ENERGIE

18. Energie

Energie behoort geen luxe meer te zijn. Voor het binnenland dienen er daarom alternatieve energie-opwekkingsbronnen te zijn gebaseerd op duurzame, goedkope en schone energie.

De toegang tot energie is zeer belangrijk willen wij dat elke burger, dus ook de bewoners van het binnenland, aan de ontwikkeling van Suriname bijdragen en er ook in delen.

De uitgestrekte geografie maakt 'off the grid solutions' een noodzaak waarbij geprofiteerd kan worden van het duurzame karakter van dergelijke investeringen. Bij investeringen in utiliteiten zal noodgedwongen de afbouw van subsidies meegenomen dienen te worden, vooral in industriële zin.

De PRO is van mening dat wanneer wij de internationale diensten- en productiesector willen bereiken, aanzienlijke investeringen in de opwekking, behoud en distributie van energie noodzakelijk zullen zijn en de PRO heeft de bereidheid, ondanks de conjunctuuruitdagingen, de investeringen mogelijk te maken en te doen.

De PRO wil de regeertermijn benutten voor een bijdrage aan iedere Surinamer door geheel Suriname aan te sluiten op energiebronnen die gemiddeld vier productieve uren per dag aan het leefritme toevoegen en voorts aansluiting mogelijk maken voor mobiele internetconnecties in geheel Suriname.

19.

ERKENNING INHEEMSE RECHTEN

19. Erkenning Inheemse rechten

Door de Verenigde Naties zijn de rechten van de Inheemsen erkend waarbij er een verklaring genaamd United Nations Declaration of de Rights of Indigenous People is uitgegeven. De PRO is van mening dat wij in Suriname niet zouden moeten hoeven te wachten op beslissingen of verklaringen van buitenlandse rechtsprekende instanties of organisaties om de rechten van de Inheemsen van Suriname te erkennen en ten uitvoer te brengen. De Surinaamse Inheemsen zijn mensen van het Surinaamse grondgebied en zij moeten dezelfde erkenning krijgen en genieten als elke andere bevolkingsgroep in Suriname.

20.

KUNST EN CULTUUR

20. Kunst en Cultuur

Het Ministerie van Regionale Ontwikkeling dient gewijzigd te worden naar een Ministerie van Gemeenschapontwikkeling, Cultuur en Kunst. Dit gebaseerd op de brede leerstelling, zoals gedefinieerd door de internationaal aanvaarde definitie van de Verenigde Naties inzake gemeenschapontwikkeling. Gemeenschapontwikkeling is een academische discipline.

De gezamenlijke inspanning tussen de lokale gemeenschappen, overheid en externe instanties moet de ontwikkelingsmethode zijn voor het verbeteren van hun sociale, culturele en economische omstandigheden. Deze zorgt ervoor dat de gemeenschappen integreren in het nationaal planningskader zoals voorgeschreven door de Sustainable Development Goals.

Suriname heeft een unieke multicurele samenleving. Cultuur en kunst dienen daarom goed ontwikkeld te worden. Elke Surinamer moet de mogelijkheid krijgen om zich op dit gebied te ontwikkelen. De ontwikkeling van ons kunst- en cultuur erfgoed zal onze mensen vrijmaken voor culturele en artistieke expressie en moet zorgen voor identiteitherstel van alle Surinamers. Het zal onze nationale identiteit versterken en een wereldpositie creëren voor cultuurstudies en culturele exportproducten. Suriname dient een nationaal multicultureel centrum te hebben waar er cultuurstudies worden verzorgd en een theater- en kunstacademie voor diverse dansvormen van folkore tot modern.

De Partij voor Recht en Ontwikkeling is van mening dat kunst en cultuur vaak de langst overlevende en meest diepgaande uitingen zijn van het collectief bestaan van naties, leefverbanden en bestuurseenheden. Als zodanig wil de PRO een gemeenschap ontwikkelen waarbinnen talentvolle Surinamers zich zorgeloos full-time kunnen toewijden aan carrières in de kunsten en culturele activiteiten.

21

SPORT

21. Sport

Het behoeft bijna geen betoog dat sport in z'n algemeenheid gezond is. Sport dient daarom, onder begeleiding, gestimuleerd te worden en wel in alle leeftijdsgroepen. Sport moet wat de PRO betreft op scholen, naast de andere de mensonwikkende factoren en steeds onder begeleiding en met voorafgaand lichamelijk onderzoek, verplicht gesteld worden en daar zullen ook de middelen voor vrijgemaakt worden. Het beschikken over een gezond volk is een voorwaarde voor duurzame ontwikkeling. Sport zorgt daarnaast ook voor ontspanning en kan ook een inkomstenbron zijn. In de ogen van de PRO beschikt de gemiddelde Surinamer van nature over een sterk lichaam en kan sport voor veel jongens en meisjes met de juiste begeleiding een basis vormen voor een succesvolle toekomst.

Sport brengt mensen uit verschillende landen bij elkaar en is daarom, bij een gedegen sturing en interventie, een instrument voor verbreding van de kijk van het individu op de wereld.

Ga naar
www.kiespro.com
Om de
**Ontwikkelingsvisie
2019-2044**
van de PRO
te downloaden